

Posudek diplomové práce Charloty Santini „Výběhy šelem v pražské zoo očima návštěvníků“, BSHV FHS UK 2015

Práce Charloty Santini je případovou studií návštěvnického chování v zoo se zaměřením na výběhy šelem. Práce se týká percepce zvířat v jejich výběžích, konkrétně vnímání výběhů kočkovitých šelem v Zoo Praha.

Práce je členěna do 14 oddílů, přičemž autorka logicky postupuje od teoretického vymezení přes popis použitých metod a způsobu vyhodnocování získaných dat k představení vlastní studie a získaných výsledků. Teoretickým pozadím práce jsou jednak koncept marginalizace zvířat Johna Bergera, jednak historické a sociologické studie zoo (např. Vernon Kising, *Zoo and Aquarium History* (2001) nebo Alan Bryman a Alan Beardsworth, *Disneyization of Zoos* (2001)).

Data autorka získávala prostřednictvím celkem 21! interview, která se kromě hlavního tématu – tj. zjišťování názoru návštěvníků na vybrané výběhy zaměřovala i na kontext jako je postoj k zoo jako instituci a celkový postoj k vystavovaným zvířatům (blíže viz s. 9). Cílem výzkumu bylo: *„zjistit, jakým způsobem lidé šelmí výběhy posuzují a jakým aspektům přisuzují důležitost.“* (s. 14).

Při získávání dat využila autorka inovativně koncipovaná interview, jejichž první polovina se týkala zoo jako instituce a postoje ke zvířatům a druhá polovina pak byla typem elicitálního interview nad panoramatickými fotografiemi vybraných výběhů v pražské Zoo, pořízenými autorkou. Cílem bylo sledovat vývoj názoru respondenta a také získat data k postojům a emocím spojovaným s konkrétním materiálním prostředím.

Autorka propojuje teoretickou část s vlastními daty, konkrétně např. na s. 32 píše: *„Teorii o komercializaci zoologické zahrady podporuje další zjištění, že pouze dva z respondentů by zoo rádi viděli pouze jako vzdělávací instituci, která by měla být oproštěna od dětských koutků a atrakcí. Jeden respondent si navíc všiml a odsoudil skutečnost, že při rekonstrukci dostala přednost část pro návštěvníky a s postupem času docházelo k obnově zvířecích ubikací.“*

Ve studii bylo možné rozdělit informátory – návštěvníky do tří skupin (typ A-C). Tento svůj argument autorka podpořila úryvky z interview. Dále pak představuje výsledky první, všeobecnější části interview a nakonec i změny v postojích a emoce, které byly získány z elicitální části interview, přičemž využívá zmíněnou typologii návštěvníků.

Práce přináší jednak originální přístup ke sběru dat a jednak i zajímavé výsledky.

Na bakalářskou práci je hojně využíváno zahraniční literatury, proto je výzkum rámcován poměrně dobrou znalostí aktuálních témat debaty o zoo.

Po formální stránce nelze, dle mého soudu, práci nic vytknout – práce obsahuje všechny nutné součásti i vzorně vedený poznámkový aparát.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou, neboť v ní autorka osvědčila dobrou orientaci v relevantní odborné literatuře i kompetenci k vedení vlastního výzkumu, od přípravy výzkumu, přes sběr i zpracování dat až k finálnímu sepsání studie.

Pro účely diskuze při obhajobě navrhuji otázku: Jak se koncept marginalizace zvířat projevuje v datech, které autorka získala během svého výzkumu?

.....
Karolína Pauknerová, Ph.D.
CTS UK a FHS UK
(vedoucí práce)